

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Tereza Stixová
Název bakalářské práce: Časté chyby českých mluvčích v pozici slovního přízvuku
(Common stress-placement errors in Czech speakers of English)

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
2. Přiměřená
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
2. Obsahuje drobné formální chyby
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. Vysoká
3. Střední
4. Nízká

Vyjádření vedoucího bakalářské práce:

Česky psaná bakalářská práce zkoumá chyby, kterých se nejčastěji dopouštějí čeští uživatelé angličtiny v umisťování a realizaci anglického slovního přízvuku.

V teoretickém úvodu práce autorka na základě odborné literatury uvádí přehled jednotlivých typů a charakteristických rysů anglického přízvuku, včetně stručného vývoje přízvuku během historického vývoje angličtiny, srovnává přístupy jednotlivých lingvistů k popisu přízvuku a předkládá přehled základních pravidel o umisťování přízvuku ve slovech různé morfologické struktury. Na základě srovnání role a charakteristik přízvuku v češtině a angličtině vysvětluje, proč právě přízvuk je pro české mluvčí angličtiny problematickou složkou výslovnosti.

Praktická část je založena na průzkumu reálného užívání přízvuku českými mluvčími různého věku, vzdělání a pokročilosti v angličtině. V první části měli respondenti (celkem 10) odpovědět na 7 otázek zaměřených na dosavadní zkušenosti s výukou angličtiny, z nichž část se specificky týkala problematiky přízvuku. Ve druhé části byli respondenti požádáni, aby přečetli 13 vybraných slov na základě jejich pravopisné podoby. Jejich výslovnost byla nahrána a následně analyzována. V další části byli respondenti požádáni, aby do transkripční podoby výše uvedených slov označili podtržením přízvukovou slabiku.

Výsledky jednotlivých respondentů jsou detailně rozebrány s komentářem ke každé zkoumané jednotce a rovněž přehledně uvedeny ve formě tabulek a grafů. Rozbor nahrávek a jejich srovnání s pozicí přízvuku označeného respondenty naznačuje několik vcelku očekávatelných skutečností:

Běžní čeští uživatelé angličtiny mají nízké povědomí o důležitosti anglického slovního přízvuku. Často si nejsou jisti jeho umístěním a v mnoha případech jej kladou na první slabiku na základě své české intuice. Dalším problémem je nepřesvědčivá akustická realizace přízvuku, kdy se respondenti omezují na dynamické charakteristiky, ale opomíjejí intonační zdůraznění a stejně tak neuplatňují kvantitativní ani kvalitativní redukci v nepřízvukných slabikách. Výmluvné jsou zejména případy, kdy respondent slovo relativně správně vyslovil, ale chybně označil přízvukovou slabiku v přepisu, nebo naopak. Z analýzy vyplývá, že jednotlivé lexikální jednotky se lišily podle průměrné úspěšnosti - některé jsou osvojeny relativně správně větším počtem uživatelů (např. *history*, *report*), jiné mají procento úspěšnosti výrazně nižší (např. *biology*, *Brazil*, *hotel*). Zajímavým zjištěním byla korelace úspěšnosti v mluvené realizaci přízvuku i jeho grafickém označení a dosaženým vzděláním, kdy absolventi vysokých škol v obou částech dosahovali výrazně lepších výsledků než absolventi středních škol.

Součástí práce je i nástin technik, které by při zařazení do výuky mohly zlepšit zjištěnou neutěšenou situaci v povědomí českých mluvčích o důležitosti anglického slovního přízvuku i v oblasti jeho praktické výslovnosti.

Ke kladům práce patří to, že není pouze reprodukcí teoretických poznatků z odborné literatury, ale zahrnuje i praktický výzkum a analýzu reálné výslovnosti, což je náročný úkol. Dalším kladem je přehledná grafická prezentace výsledků výzkumu.

Na druhou stranu postrádám podrobnější vysvětlení kritérií, podle kterých byla vybírána jednotlivá slova pro praktický výzkum, jak byl stanoven jejich počet. Rovněž obecné otázky určené respondentům mohly být navrženy promyšleněji: u řady z nich jsou odpovědi zcela očekávatelné.

V textu anglického Summary (str. 50-51) se bohužel vyskytují poměrně četné překlepy a další chyby různých úrovní, což činí dojem, že text nejen neprošel korekturou rodilého mluvčího, ale zřejmě ani nebyl zkontrolován v textovém procesoru, který by mnohé prohřešky zachytil. Namátkou uvádím některé z chyb:

inlementation (zřejmě míněno implementation, ale vhodnější by bylo realisation); (the) Czech/English language; there do not occur the reduction of vowels; the choise was made; trabscription; in the first (p)art; to refut(at)e; From this comparison implies that...; Firts part; Record where the interviewee read the words chosen by the author was made; .. the interviewees were actually influence by...; ... most of the interviewees is not used to..., etc.

Z výše uvedených důvodů hodnotím práci známkou **velmi dobře**.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Upřesněte kritéria, podle kterých jste vybírala slova pro nahrávku.

Analýza autentických nahrávek je poměrně obtížná záležitost. Na jaké problémy jste v jejím průběhu narážela?

Kdybyste měla možnost opakovat výzkum, které otázky byste vypustila, nově zařadila, případně upravila na základě získaných zkušeností?

Podpis vedoucího bakalářské práce:.....

Datum: 27.1.2015